

Tarkastelussa lämpörittäisyys vuonna 2020

TTS:n julkaisu 455
Juhani Piekkala & Jim Antturi
TTS Työtehoseura

Tarkastelussa lämpöyrittäjäyys vuonna 2020

Lämpöyrittäjärekisteriin tallennettujen ja sieltä poistettujen laitosten nettolisäys vuonna 2020 oli positiivinen. Tarkemmassa tarkastelussa olleiden yritysten vakavaraisuus kasvoi ja liiketoiminnan kannattavuus oli melko hyvällä tasolla. Noin kolmanneksella yrityksistä oli suunnitteilla investointeja seuraaville kolmelle vuodelle. Polttoaineen varastoinnin aikaisen energiahävikin vähentämiseksi tärkeimpinä toimenpiteitä nähtiin onnistunut varastointi ja nopea varaston kiertoaika.

Selvitys toteutettiin osana maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa Uusiutuvista energiaa -hankekokonaisuutta.

Julkaisija: Työtehoseura ry
Kiljavantie 6, 05200 Rajamäki
www.tts.fi 09 2904 1200

TTS:n julkaisuja 455

ISBN: 978-951-788-471-6
ISSN: 2489-8341 (verkkajulkaisu)
Nurmijärvi 2021

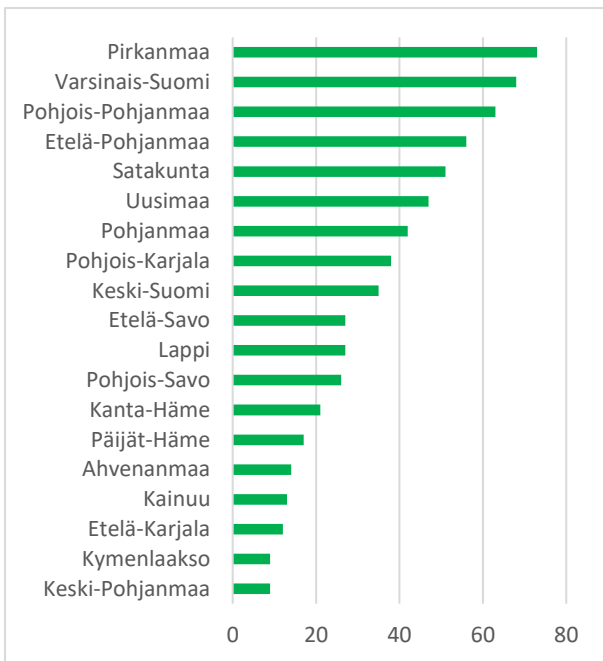

Maa- ja metsätalousministeriö

Uusia laitoksia lämpöyrittäjärekisteriin

TTS Työtehoseura jatkoi vuonna 2020 lämpöyrittäjyyden tilan seurantaan lämpöyrittäjärekisterinsä päivityksellä sekä lämpöyrityksille tehdyllä kyselytutkimuksella ja taloudellisen kannattavuuden tarkastelulla.

Vuoden 2020 päivityksessä lämpöyrittäjäkohteiden määrä kasvoi 648:aan. Edellisvuoteen nähden kohteita poistettiin 46 ja uusia lisättiin 82, joten nettolisäys oli 36 kohdetta. Maakunnista kolmen kärjen muodostavat Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa (ks. kaavio 1).

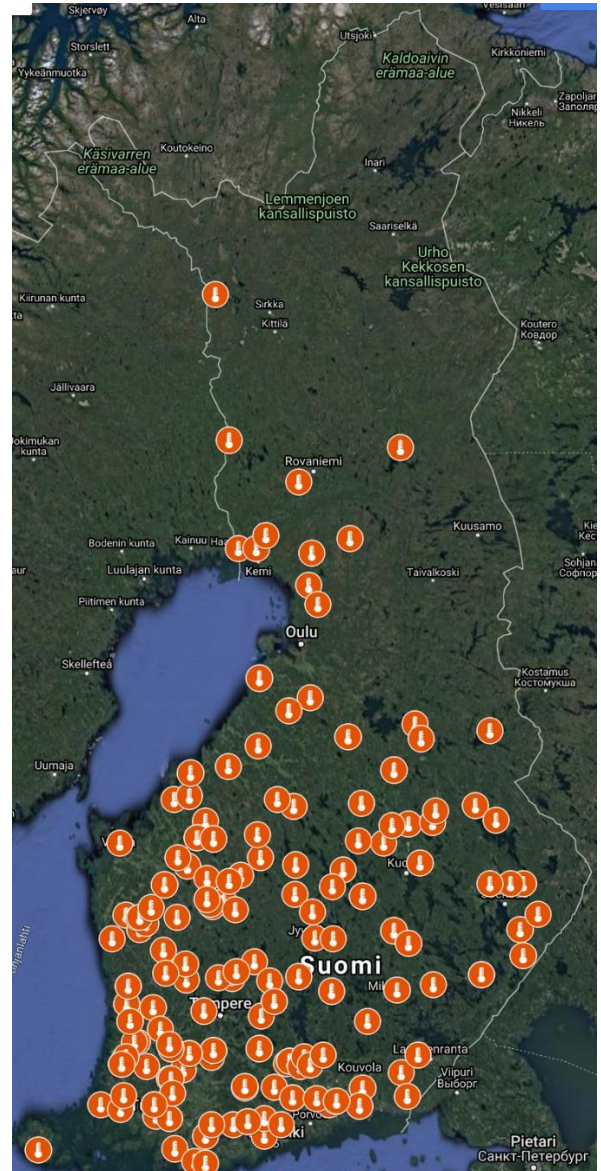
Kaavio 1. Lämpöyrittäjäkohteet maakunnittain vuonna 2020.

Lämpöyrittäjäkohteiden määrän lisääntyminen kuvaa todennäköisesti rekisterin kattavuuden laajentumista, ei niinkään uusien lämpölaitosten absoluuttisen määrän kasvua. Esimerkiksi erään suuren toimijan kohteita lisättiin kerralla useita kymmeniä. Näistä toki osa oli muutaman viime vuoden sisällä perustettuja.

Kohteita poistettiin useista syistä. Esimerkiksi tietyissä tapauksissa kunnan omistaman kiinteistön lämmöntarve oli loppunut tai kohteen omistama taho oli itse ottanut vastuun lämpölaitoksen ylläpidosta. Lisäksi poistettiin epäselvyyksien takia useiksi vuosiksi tavoittamattomiin jääneitä tai rekisteriin kahteen kertaan kirjattuja kohteita. Tässä tehtiin yhteistyötä Suomen metsäkeskuksen kanssa.

Lämpöyrittäjärekisterin noin 300 yrityksestä kolmannekseen ollaan yhteydessä vuosittain. Vuodesta 2019 yritysten maantieteelliseen sijoittumiseen on voinut tutustua [karttapohjalla](#) (ks. kuva 1). Kartalle päivitetään

julkaisuun suostumuksen antaneiden yritysten yhteystiedot. Karttapohjalta löytyy noin puolet rekisterissä olevista yrityksistä.

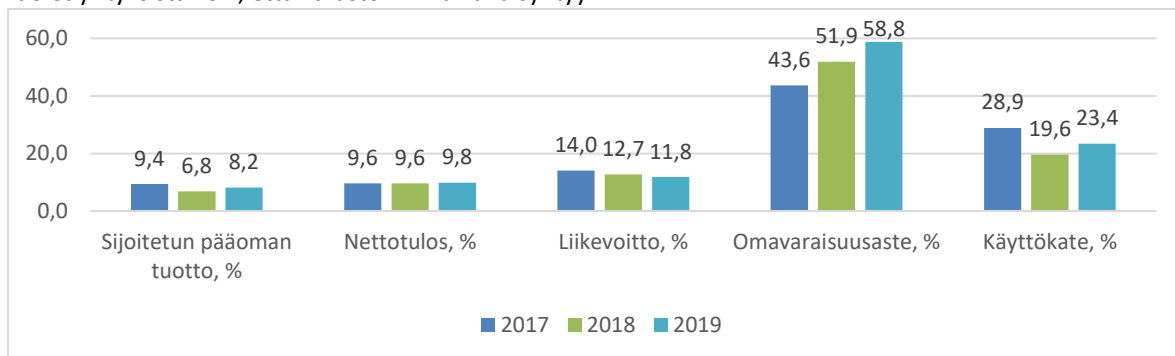
Kuva 1. [Lämpöyrittäjät kartalla](#) (julkaisuluvan antaneet yritykset).

Tavallisesti yrityksillä on hoidettavanaan yksi tai muutamia kohteita, mutta mukana on myös toimijoita, joilla on hoidettavanaan useita kymmeniä lämpölaitoksia.

Rekisterin lämpölaitoksista kaksi kolmesta on kiinteän polttoaineen kattilatehoaan enintään 500 kilowatin suuruisia. Tyypillisin polttoaine on metsähake, joskin rekisterissä on myös runsaasti pellettikattiloita tai haketta ja turvetta polttavia kohteita.

Lämpöyrittäjiltä tiedusteltiin päivityksen yhteydessä investointisuunnitelmia tulevalle kolmelle vuodelle. Kolmanneksella yrityksistä oli suunnitelmassa investointeja muun muassa kattiloiden päivityksiin ja lämpöverkon laajennuksiin. Myös muutamia täysin uusia laitoksia mainittiin olevan perusteilla. Lisäksi yrityksiltä kysyttiin polttoaineen varastoinnin aikana syntyvästä hävikistä. Puolet yrityksistä koki, että varastoinnin aikana syntyy

hävikkiä. Pääsyyinä tähän mainittiin ylivuotiset varastointiajat sekä puutteellinen suojaus sääolosuhteilta. Tärkeimpinä tekijöinä hävikin minimointiin nähtiin onnistunut varastointi ja nopea kiertoaika kaadosta kattilaan.

Kaavio 2. Lämpöyritysten kannattavuus.

Vakavaraisuus jatkaa kasvuaan – muissa kannattavuuden mittareissa ei suuria muutoksia

Lämpöyrittäjyyden taloudellisen tarkastelun tavoitteena on seurata samojen yritysten taloudellisia tunnuslukuja pitkäaikaisella seurannalla (ks. esim. Antturi 2019). Tarkastelussa on mukana 14 osakeyhtiötä ja 6 osuuskuntaa, joiden liikevaihdosta vähintään puolet koostuu lämmön myynnistä. Laskennassa käytettiin mediaanilukuja, mutta liikevaihdon osalta käytettiin keskiarvoa.

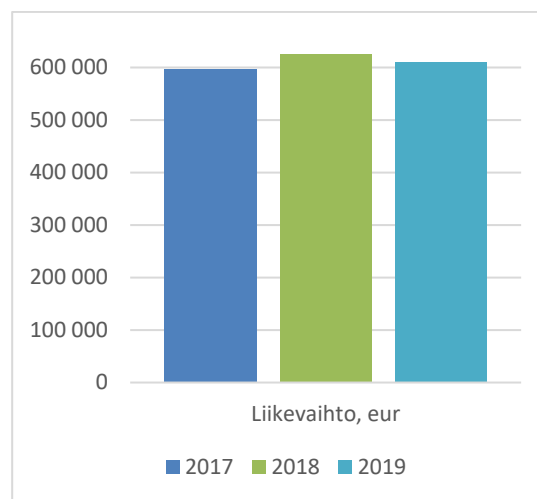
Vuoden 2019 tilinpäätöstietoja tarkastellessa havaittiin, että yhden yrityksen toiminta oli loppunut. Se korvattiin liikevaihdoltaan saman kokoluokan toimijalla. Tilinpäätöstiedot hankittiin Suomen Asiakastieto Oy:ltä.

Tarkasteltujen lämpöyritysten keskimääräinen, nimellinen liikevaihto laski hieman edellisvuodesta ollen noin 610 000 euroa (vaihteluväli 40 000–2 840 000 euroa), ks. kaavio 3. Tarkastelluista yrityksistä 12:lla liikevaihto oli pienentynyt ja seitsemällä kasvanut. Keskimääräinen käyttökate nousi noin neljä prosenttia ollen 23,4 % (5–65 %). Nettotulos pysyi lähes samana kahteen edellisvuoteen verrattuna ollen 9,8 % (14–29 %), mutta liikevoitto jatkoi laskuaan 11,8 % (-10–42 %) tasolle. Sijoitetun pääoman tuotto nousi hieman edellisestä vuodesta ollen 8,2 % (-3–60 %).

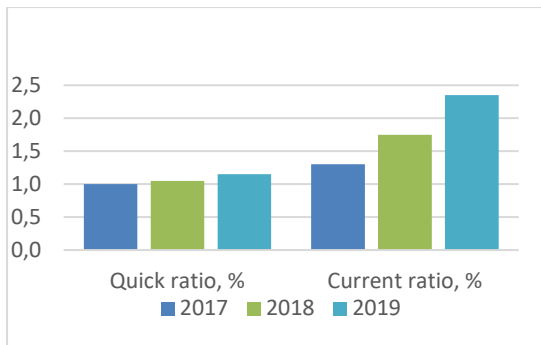
Yritysten omavaraisuusaste kasvoi selkeästi lähennellen 60 prosenttia (-7–98 %). Yritysten velkatilanteen

parantuminen mahdollistaa osaltaan uusien investointien tekemisen. Kannattavuuden tunnusluvut löytyvät kaaviosta 2.

Quick ratio säilyi hyvällä 1,2 % tasolla (0,3–29 %) ja current ratio nousi myös hyvälle 2,4 % tasolle (0,4–44 %), joten yritysten maksuvalmiuskyky on yleisesti hyvällä tasolla (ks. kaavio 4) ja siinä on havaittavissa trendinomaista kasvua.

Kaavio 3. Lämpöyritysten liikevaihto.

Kaavio 4. Lämpöyrittäjien maksuvalmius.

Kannattavuustarkastelun tuloksia tulkitessa tulee ottaa huomioon yhden tarkasteltavan yrityksen vaihtuminen sekä yleisesti melko pieni otoskoko. Vaihteluvälit ovat myös suuria. Joidenkin tunnuslukujen osalta kaikkien yritysten tietoja ei ollut saatavilla. Oikaisuja lukemiin ei tehty.

Lähteet:

Antturi, J. (2019). Tarkastelussa lämpöyrittäjyys vuonna 2019. https://www.tts.fi/files/2645/Tarkastelussa_lampoyrittajyys_vuonna_2019.pdf